

RINKEBY-KISTA STADSDELSFÖRVALTNING

FÖRSKOLEVERKSAMHETEN

Handläggare: Berit Logren-Berg

08-508 01 811

TJÄNSTEUTLÅTANDE

DNR 006-187-2008

SID 1 (4)

2008-04-17

SDN 2008-04-23

Till

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Förslag till skolplan – En skola i världsklass

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen

Verner Stadthagen
st.f.stadsdelsdirektör

Gunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

I förslaget till ny skolplan anges att skolans viktigaste uppgift är att ge varje elev grundläggande kunskaper och att lärarna är den främsta resursen. För att uppnå detta måste skolan hålla en god kvalitet och erbjuda en varierad undervisning. Det förutsätter att lärarna har en adekvat utbildning och är behöriga. I dag saknar en del av lärarkåren behörighet. I skolplanen föreslås att Stockholms skolor endast ska tillsvidareanställa behöriga lärare och erbjuda redan anställda lärare fortbildning. Förvaltningen delar denna uppfattning. Skolan är till för alla barn. Det innebär att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Av läroplanen framgår att varje elev som har svårt att nå målen eller behöver extra stimulans ska erbjudas det stöd som behövs. Förskoleklassen fungerar som överbyggnad mellan såväl förskolan som skolan. Samarbetet mellan förskolan och skolan fungerar olika beroende på vilket intresse som finns hos lärarna i de båda skolformerna. I ett sammanhållet utbildningssystem borde alla skolformer ingå. De första stegen i utbildningstrappan tar barnen i förskolan. Skolplanen bör därför omfatta även förskolan.

Ur integrationssynvinkel har det svenska språket en viktig funktion. För nyanlända barn och ungdomar behöver språket stärkas och ges tillräckliga resurser i form av modersmålsundervisning. Förvaltningen anser att vikten av modersmålsundervisning, stöd för läxläsning samt behovet av elevvårdsteam tydligare bör lyftas fram i skolplanen.

Det är bra att kulturlivet och skolan har ett samarbete. Skolplanen borde innehålla ett mål för hur många kulturmöten med professionella kulturverksamheter som eleverna ska få ta del av per skolår. Förvaltningen föreslår minst ett sådant per år.

Bilaga: Förslag till skolplan – Skola i världsklass

Remissen

Ett av utbildningsnämnden upprättat förslag till skolplan för staden ”Skola i världsklass” har av kommunstyrelsen remitterats för yttrande senast den 25 april 2008. Ärendet har för yttrande remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, socialtjänstnämnden och kulturnämnden samt till ett antal fackliga och andra intresseorganisationer.

Ärendets beredning

Förvaltningens förslag till svar har beretts inom verksamhetsområdet Förskoleverksamhet i samråd med företrädare för de båda verksamhetsområdena Integration, flyktingmottagande och förebyggande ungdomsinsatser respektive Social omsorg.

Bakgrund

Utbildningsnämnden har lagt fram ett förslag till ny skolplan för staden. Skolplanen och de nationella styrdokumenterna är styrande och vägledande för att utveckla skolans verksamhet och ge eleverna möjlighet att nå målen. I skolplanen betonas att en av skolans viktigaste uppgifter är att ge varje elev möjlighet att tillgodogöra sig vidare utbildning. Alla elever har därför rätt att få adekvat stöd för att tillägna sig grundläggande kunskaper inom områdena matematik och naturvetenskap, läsning och skrivning, IT och svenska. Elever med annat modersmål än svenska måste särskilt uppmärksammas.

Lärarna är elevernas viktigaste resurs. Stockholms skolor ska endast tillsvidareanställa behöriga lärare. Anställda lärare ska erbjudas fortbildning och nya karriärvägar.

Elever i behov av särskilt stöd ska garanteras hjälp genom olika stödinsatser. Skolans elevvårdsteam, anpassade hjälpmedel och en anpassad fysisk skolmiljö är många gånger en nödvändighet för att skolan ska vara tillgänglig för alla barn. Individuella handlingsplaner för barn med behov av extra stöd har visat sig vara till hjälp i arbetet. Utbildning och rekrytering av speciallärare behöver öka för att möta behoven.

Förskoleklassens uppgift är bland annat att förbereda eleverna inför de första åren i grundskolan. Förskoleklassen ska vara en bro som underlättar övergången mellan förskola och grundskola.

Skolbarnsomsorgen huvuduppgift är att ge god omsorg om yngre grundskoleelever vid sidan av skolundervisningen.

Förvaltningens synpunkter

Skolan

Skolan är till för alla barn. Huvuduppgiften är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Skolans ansvar är att undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov enligt Lpo 94*. Den rätten har alla elever oavsett om de snabbt når målen eller behöver längre tid. Lärarna är elevernas viktigaste resurs. Det är därför bra att skolplanen anger att redan anställda lärare ska erbjudas fortbildning och att Stockholms skolor endast ska tillsvidareanställa behöriga lärare.

*Lpo 94 = Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet.

Betydelsen av tidiga insatser är omvittnad. Viktigt är därvidlag att det insatta stödet är adekvat. Bedömningen av vilka insatser som är mest verkningsfulla ställer krav på att lärarna är välutbildade och är engagerade. För närvarande saknar skolan tillräckligt många speciallärare. Därför behövs en satsning på såväl rekrytering som utbildning.

Förskoleklass och förskola

Verksamheten i förskoleklassen skall vara en överbryggnings mellan förskola och grundskola för att förbereda barnen genom att stimulera utveckling och lärande. På samma sätt förbereds barnen i förskolan innan de börjar i förskoleklassen. De första stegen i utbildningstrappan tar barnen i förskolan. Genom leken får barnen kunskaper som ligger till grund för nya kunskaper. I ett sammanhållet utbildningssystem från ett till nitton år byggs ny kunskap på tidigare införlivad kunskap. Förskoleplanen borde därför ingå som en del i Stockholms stads skolplan. Ytterligare ett skäl härtill är att samarbetet mellan förskolan och skolan fungerar olika beroende på vilket intresse som finns hos lärarna i de båda skolformerna.

Integration

Förvaltningen instämmer i att ur integrationssynvinkel har det svenska språket en viktig funktion. För nyanlända ungdomars språk- och kunskapsinläring är modersmålet en viktig tillgång som bör stärkas och ges tillräckliga resurser i form av modersmålsundervisning och svenska som andra språk. Det är också viktigt att lärare har kompetens i att undervisa flerspråkiga barn och ungdomar. I förslaget till skolplan slås dessbättre fast att modersmålsundervisning främjar en aktiv tvåspråkighet och ökar förutsättningarna för kunskapsinhämtning i övriga ämnen. Men förvaltningen anser att skolplanen ännu tydligare behöver understryka skolornas ansvar för att modersmålsundervisning kommer till stånd.

Dessutom anser förvaltningen att det i skolplanen bör slås fast att stöd i läsläsning ska erbjudas inom ramen för skolans verksamhet. Det är förvaltningens erfarenhet att stöd med läxor i annat fall efterfrågas som ett bistånd, vilket inte är rimligt med tanke på skolans pedagogiska ansvar.

Flyktingbarn

Ett område som särskilt berör Rinkeby-Kista stadsdelsområde är vilken beredskap skolorna har att ta emot flyktingbarn som kommer till Sverige - särskilt de flyktingbarn som inte har så många år kvar i grundskolan. För att resursmässigt klara dessa elevers behov behöver skolorna samarbeta. Förvaltningen anser att skolans ansvar för ett bra mottagande av dessa barn behöver utvecklas i skolplanen.

Elevvård m.m.

Förvaltningen instämmer i att skolans hälsofrämjande arbete bör framhållas. Likaså instämmer förvaltningen i vikten av en nära samverkan mellan föräldrar, skolans elevvårdsteam, sociala myndigheter och barnpsykiatri som kan uppmärksamma barns behov och möjliggöra tidiga insatser. Men även om elevvårdsteam i skolplanen nämns som en viktig resurs finns det inget krav att sådana ska finnas integrerade på skolorna. Förvaltningen saknar ett sådant krav, eftersom det är förvaltningens erfarenhet att samverkan fungerar

bäst med de skolor som har integrerade elevvårdsteam där man också utformat gemensamma synsätt och rutiner.

Kultur

Förvaltningen delar uppfattningen att skolan och kulturlivet bör ha ett nära samarbete och att både elevernas eget skapande och kontakt med det professionella kulturlivet poängteras i skolplanen. Förvaltningen anser samtidigt att skolplanen även bör innehålla ett mål för hur många kulturmöten med professionella kulturverksamheter som eleverna ska få ta del av per skolår. Förvaltningen föreslår minst ett sådant per år.
